د زړه وینا

د

ګل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

د الفت ویب پاڼه www.ulfat.de

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ

مينه او دوستي- صلح کل

د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.

ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډير لږ وي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوی دا به په څه نامه شایع کېږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعیض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خیالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتیا! وایي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ویلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګویا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوې.

سید شمس الدین مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

ketabton.com - The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.

این ارمغان تنها پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.

پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.

بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.

الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.

و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر،.خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حا ل، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.

اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

ketabton.com - The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولېدله چې د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې وه.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې او ګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړې ده!
دلته دوه هنره سره یو ځای سوی دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زموږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غونډې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.
دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلېږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعا ل دوه کښلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زموږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.
اما د الفت وینا!
دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پروړښت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

ketabton.com - The Digital Library

د الفت په وینا کې د نوی دنیا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډېو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وینا څنی رغېږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکایت کوی، اوهغه څه وایي چې نورخلق یې نسي ویلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وینا) نوم ږدم.

داځکه چې:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجلیات وینم.

رنګینه شعر مې مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وینو رود دی.

کابل. جمال مینه. د اسد څورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبیبی

ketabton.com - The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.
اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!
مګر د شعر کمال دادي چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.
د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دی.
زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وی چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شی. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کېدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځېدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کېږي. په تېر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دي پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دی لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲۴۰ قیام الدین (خادم)

ketabton.com - The Digital Library

ښه منه

د وطن له مشهور اوملي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږیږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آواز په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډېره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه خه ترېنه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړیږي.

که چیرې یوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً بې اغیزه څو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورٌعلی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښی ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو داد هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپېدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظوری برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

ketabton.com - The Digital Library

فهرست

سرلیک	مخ
شاعر	1
ښکلا اوهنر	1
دصلح نړۍ	3
مینه اودوستی	5
صلح کل	7
ابتکار	7
ژوند	8
دمونښ دسفریوه خاطره	9
دهقانی	10
دوطن محبت	11
دوطن پالنه	12
گرانه وطنه!	13
دوطن خاوره	15
سپین غر	16
په باغ کښي	18
آزادي	20
دزړه شکوه	21
دژوند ډیوه	21
پسرلی راغلی	23
دبهارفیض	24
دخزان سندره	25
دمني خاطره	26
په وربل باندې گرد	27
دحسن جلوه	28
ملت اومملکت	28
لوی افتخار	30
ویده کوجر	32
ناڅاپی کانی	33
تکی اوریا	37
عاقبت	38
زما حال	39
دامیدرڼا	40
لمره!	40

ketabton.com - The Digital Library

دوطن ترانه 42
دافغان ترانه 43
ديووالي ترانه 45
دمعارف ترانه 45
استعمارچيان 47
علم او معنا 47
دپلار توره 48
نه ځي 49
ښکاري باز 50
زخمي زړه(۱) 52
دشاعرنظر 59
څه ګورم 60
غريب ماشوم 61
خوارحسن 62
همدردي 63
حسن اونظر 64
بېډاي 65
ماشوم 66
غزل 67
دنازمېرمنې 67
په ليلى پسې ځم 69
خومره به ښه وى 69
څه يم 71
زما ګناه 71
زما خوب 72
انسان 73
څه جوړشوه؟ 75
عدالت 76
دوه ماموران 77
دحق جذبه 79
خاورې اوګردونه 79
علم اوپوهه 82
سرېتوب 82
همدردي 83
سياست 83
بې قدري 83

ketabton.com - The Digital Library

ديمركراسي.. 84
دروح اطمينان 84
صبر.. 84
ددنيا قانون.. 85
يوسف اوزليخا.. 85
فكراومينه 86
آشنايي 86
فكراو كار.. 86
بې خبري.. 87
علت اوسبب... 87
دهقانه 88
شعر 88
مات كودړى 88
خوشحالي 89
تور او سپين.. 89
شعراو حكمت... 91
سپين او تور ديوان... 91
حقيقت.. 92
ثواب 93
دشاعرشعار... 93
دالفت پيژند ګلوي او ژوند پيښې.. أ

ketabton.com - The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي　　څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اوربانديې سوی ستي　　دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان　　دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان　　لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعيسى خوښوي　　خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي　　دښايست بت ته سرټېټوي

له هرقيده آزاد زنداني　　دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حيراني　　سرکښي فکراوخيال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ريبار　　خو آرزو ورسره ديدار
خداى خبرڅوک راځي په دې لار　　لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا او هنر

په هرځاى کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دېورپ دافريقې که داسياوي

ketabton.com - The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي

دلته فرق دامریکې اود روس نشته

ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي

ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي

پتنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوې ځای که مسجد که کلیساوي

ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی

که رباب وي که شپېلۍ وي که داریاوي

ننداروا وتماشوته به ورځمه

دهرچاپه ساز چې ښکلی په ګډاوي

چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی

که زما وي که دتاکه دبل چاوي

ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک

که دچین وي که دهندکه دبرماوي

په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه

یوله بله متفق اهل معنا وي

ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي

په سپین مخ چې توري زلفې راخوري ښې

دنبایست دډیوې لاښه تجلا وي

ketabton.com - The Digital Library

تورله سپين سره ښه ښکاري سپين له توره

څه به ښه وي چې يوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې

هريوګل چې په هر رنګ کښې وي زيباوي

ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي

د الفت سترګوليدلی لاپخوا وي

دصلح نرۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره

چې دسپينو زړونه تورنه وي له توره

کرکه نه وي يوله بله محبت وي

وروروله صلح صفاوي ښه نيت وي

مرورخلق يوبل سره پخلا شي

نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي

بشري دوستي قايمه په جهان وي

خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي

نژادي توپيرهېڅ نه وي په دنياکښې

نه په شرق اونه په غرب نه امريکاکښې

ketabton.com - The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي یوه ارکسترا د ولسونو

دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحیح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآیېن کښې وي راغلی

سرېټوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرڅوک خپل مسلکونه
چې ونکړي یوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره
دجنګ ویره شي له زړونونه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تویول دوینوشرم او پېغور وي
شرمنده ذلیل سرټیټی ظلم زوروي

ketabton.com - The Digital Library

جنګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه

شي په سمه لارروان سياستونه

دانسان زړګی له جنګ اوجګړي تورشي

توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت

په خدمت خولي کېدل وي شرافت

يوله بله محبت مهرباني وي

د „الفت“ هيله اوفکر جهاني وي

زه له تاځني ځاريږم ته له مانه

که جداهم وي زمان آيين له تانه

مينه اودوستی

مينه ګلزارته بلبلان راولي

بلوډيووته پتنګان راولي

شاه دګدازړه ته نژدي کاندي

دخوارجونګري ته سلطان راولي

که يوپه څمکه بل اسمان کښي اوسي

څمکي ته ستوری داسمان راولي

دخوارعاشق ددلدارۍ دپاره

په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چي ګورم ګښۍ مې نيسي

مينه په ماباندي پيريان راولي

ګوره په سپين مخ باندي توري زلفي

توره شپه ځنګه مهرويان راولي

په ښکلومينه دهرچاراځي

خواران زما مينه په ځان راولي

دغريبانواو بي وزلو دوستي

سړی په خيراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا

دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نيسي

صلح وسلام امن وامان راولي

يودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره

خواري زحمت تکليف په ځان راولي

دتورو سپين اوسره دوستۍ خاطرته

سپين مخ سري شوندي تورچشمان راولي

ketabton.com - The Digital Library

دستر کوکور کښـــــــــــي ســـــــــــپين اوتـــــــــــورچي کـــــــــــوري
درتـــــــــــه د کـــــــــــږ ژوندشـــــــــــا هـــــــــــدان راولـــــــــــي

صلح کل

لـــــه واړه کـــــوره راوځـــــه لـــــوی جهـــــان ســـــره اشـــــنا شـــــه
خپـــل اوقـــام نـــه راوچـــت شـــه لـــه انســـان ســـره اشناشـــه
لـــه هکـــی نـــه رابهرشـــه پـــه قفـــس کښـــي مـــه اوســـيږه
لـــه دي ټيټـــي هواپورتـــه لـــه طيـــران ســـره اشناشـــه
دزمـــان مکـــان پـــه قيدکښـــي اوســـېدنه اســـارت دی
محدودمـــه اوســـه هرکـــوره لا مکـــان ســـره اشناشـــه
دبنـــدي فکرخاونـــده دوهمونـــو نظربنـــده!
کـــه ذهنـــي آزادي غـــواړي لـــه عرفـــان ســـره اشناشـــه
کـــه دځـــان پـــه شـــان انســـان تـــه درېـــدلی پـــي ســـرکوزی
ځـــان دي نـــه دی پېژنـــدلی لـــه خپـــل ځـــان ســـره اشناشـــه
چـــي دجـــاه وجـــلال بـــت تـــه پـــه ســـجده بانـــدي نسـکوريي
بـــي ايمانـــه راتـــه ښـــکاري لـــه ايمـــان ســـره اشناشـــه
چـــي ســـړی هرخـــومره لـــوی شـــي ترځـــان لـــوی ســـره آشناشـــي
والاشـــان ســـره آشناشـــوي دخـــداي شـــان ســـره اشناشـــه
دجهـــان تـــاريخ تـــه ځيرشـــه دبـــدلون اږخونـــه کـــوره
کُـــلّ يـــومٍ هُـــوَفي شـــاٍن دی لـــه هرشـــان ســـره اشناشـــه
اور،اوبوســـــره دي کـــــار دی پـــــه خوږوترخوژونـــــدی پـــــي
صـــلح کـــل شـــه ! داضـــدادو، خانـــدان ســـره اشناشـــه

ابتکار

فراخـــــی کښـــــي خوشـــــحالي مبتـــــذل کـــــاردی
پـــــه تنکســـــه کښـــــي چـــــي وي خـــــونبن داابتکـــــاردی

ketabton.com - The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړ دکونډې خریدار دی

دیارغېږکښې که وي هرخوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلدار دی

کوټنۍ کښې زاهد خوښ په ریاضت دی
عیش عشرت ځخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهد دحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګار دی

دکوکل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخوار دی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توورې تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیداښې ښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

ketabton.com - The Digital Library

مايوسي لويه ګناه ده مرګ دی مړينه ده فناده

په اميد ژوندون ته ګورم که چړې راته تېرې کا

ژوندچې هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي

مګرژوندغلامۍ دې خدای برباد خاورې ايرې کا

که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو

غلامان چې پيدانشي باداران به بيچارې کا

دمونشن دسفريوه خاطره

دلته بل رسم و رواج بله دنيا ده

مينه پټه چانه نه ده برالاده

ښکلول غېږکښې نيول دنورومخکښې

که په خوښه اورضاوي خه پرواده

په غلانه دي په ښکاره دي ياراني

نه هجران شته نه دهجرتراني

بې ريباره وصالونه شامدام دي

نشته کوډې نه تعويذنه شکراني

که په ګل پورې سينه مږي بلبله

که دشونډوښکلول وي يوله بله

نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه

که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

ketabton.com - The Digital Library

دهقانی

دهقاني څومره ښه کاردی — هردهقان سړی مالداردی

لري مېړي اوپسونه — ښنه پټې اوښنه باغونه

همېشه په ښوباغچوکښې — پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو — وينې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته — اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته — خپل اولادوبل انسان ته

خوندورښيان پيداکړي — داتياره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبيابان — کړي شاعرته ګلستان

په خوږومېوومرغان — په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه — ټول دده ښي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي — که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده — که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی — دهقاني ښه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی — چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان — آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس — داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر — داښايسته ښکلی زېور

ددهقان دکارحاصل دی — پرې پوهيږي چې عاقل دی

ketabton.com - The Digital Library

لاس تناکی ددهقان

درګوهرلاس کښي دخان

دوطن محبت

دوطن په محبت باندي قسم خورم
چي دځان له غمه زیات دوطن غم خورم
دوطن دشرف سپریم نه ویرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم
داخوري، غوري ګولي دي وي دنورو
دوطن دفاع کښي زه ګولی دبم خورم
کفن نه غواړم دژوندجاموکښي دروم
دجنت باغ کښي مېوي رقم رقم خورم
یم پرهېزدبي ننګی له خوراکونو
په غیرت ګټلی شی به ولي کم خورم
دوطن داعتلاتری یم ځکه
لکه ګل هره شپه خاخکی دشبنم خورم
زه هغه یم چي تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه یم چي رشوت سود اوسلم خورم

چي په سرمي دوطن خدمت منلی
خه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

ketabton.com - The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته
که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه
دشیرین وطن په عشق کښې یې نامتورته
په خولوېې دتندې که آبیاري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته
که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته
لکه ونه که بارنکړې په سرپېتۍ
وبه نه شېندې خوږه مېوه هرلورته
که دبادپشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دورورته
دېنبې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوخ اوسرتورته

ketabton.com - The Digital Library

که دځمکې هومره لوی پې حرکت کړه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودي که شوه تویه
په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پی دي
نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې ایښی په دې تې درسره خوله ده
هغه خوراو ورورګڼه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت“ به بېګانه اوپردي خپل کړې
وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زېبایې
جنت دځمکې زړه ددنیا یې

ښاغلی تاج ته دایشیایې
وړدستایلوته په رشتیایې

ketabton.com - The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې

تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالی تادی هروخت روزلی

ښه ښه ځوانان دی تازېرولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی

ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې

تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن ورونوبياشئ راپورته

دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتوري غږ موتللی هرلورته

څوک تېنګېدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي دېرقوتونه

مونږ لاندې کړي دېرهېوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو

يومومذهب دی ديووطن يو

فخرموېودی لکه يوتن يو

مين په هرګل دخپل چمن يو

ketabton.com - The Digital Library

شاه اووطن نه ته ول قربانيږو
ځای دغیرت دی کله دریږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټی پسې ګرځي ځوک په سمه اوغر
دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپیروخاوروپیداکیږي څه چې غواړي بشر
که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیارباندې له تورو خاوروزرجوړیږي
دکاریګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړیږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا
حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپرېږدې خاوروڵاندې پټ خپل معدنونه وریا
څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې
اوبه منګی کښې وي ته تږي ګرځېدلې هسې

وری زمونږدې اوشړی اخلوله بل ځنې تل
پوټکی زمونږ دی جوړوي ترینه بوټونه یوبل

ketabton.com - The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي بې دپردیوبلبل
هرڅه لرو خو ده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغږووسترګې شاوخواوګورو
ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کینې پکښې راز راز خزانې لټوي
زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پیداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي
ځمکه که کینې نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نورولره وسپنې فولاد اوماشینونه جوړکړه
مونږ ترې ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپین غر

چاویل چې کوه قاف نه هغه خوا یوه کلا ده
ښاپیریان پکښې اوسیږي پکښې بل شانته هوا ده
پیره دارېې یوسپین دیودی ورنه وېره د هر چا ده
څوک پردی نشي ورتللی لارېې سخته ده بېشانه
داقصه مې اورېدلی په یووخت کښې وه له چانه

ketabton.com - The Digital Library

اوس پوهیږم هغه سپین دیو   داسپین غردی ننګرهارکښې

دخیبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل ځوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمریوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې یې تل ګرځي سپین بازان کوي ځارونه

ښایسته له هروطنه   اوله هرملکه زیبادی

تورنښتریې توري زلفې   تک سپین مخ یې دلیلادی

سپین سپیځلی ښکاره کیږي   ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحریې له کنډوه نمراخیږي له آسمانه

پاس دغره په سرځلیږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آیینه دپرښتوده

تکه سپینه رڼا بریښي   درحمت دنوروشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه وریدلی په دې ځای سپیځلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګیږي

درنوستوروډیوې دي   پکښې هره شپه بلیږي

له صیاده ویره نشته   زرکې خاندي هوسیږي

دپښتون لویه ځانګوده کانوګټونه تیاره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

ketabton.com - The Digital Library

هرې خواته یې بهېږي جړوبی اوابشارونه
دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه
ښه لمن لرې سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه
ښایسته ښې منظرې دي پښتانه یې ننداري کړي
دسپین غره تورې لښکرې دښتروبې پیرې کړي
دامتل دی پښتنوکښې په لوی غره دخدای نظروي
دسپین غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي
نمر لا ځرک نه وي وهلی درښا هلته اثروي

کوه طورغوندې ځلیږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورځخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو
شین سحراوشوروشرو دمرغانو
په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې
هرطرف ته دبلبلوتراني وې
یومرغه ویل داخومره ښه دنیاده
ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

ketabton.com - The Digital Library

په دې شنوپاښوکښې ژوندېرغنيمت دی

ددې باغ خوږې مېوې څه لوی نعمت دی

مګرويره ده په کارله صيادانو

له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده

ددوی وصف ګوره يسفک الدما ده

يوبندي کړي په قفس کښې چې ويېږه

بل په سره اوربانديې نيسي چې کړيږه

کاشکې نه وای پيداشوي انسانان

دادسختوزړونوخاوندان

له بل لوري ورته غږشو داخه وايې

ته چې دغه شينکی بڼ دارنګه ستايې

داخوخپله هسې نه دی پيداشوی

انسان ډېرزياراوزحمت پکښې ويستلی

که انسان نه وی دا باغ وچه ميره ده

ښايسته کړی خوانسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کېږي

داګلش په سپيره ډاګ بانديې بدلېږي

په جهان کښې که بې رحمه صيادان شته

ورسره ډېرزياروېستونکې دهقانان شته

که يووينې تويوي اوخونريزي کړي

بل په کارکښې شي خولې عرقرېزي کړي

ديوه لاس کښې که توره اوټوپک دی

دبل لاس ګوره تناکوڅخه ډک دی

ketabton.com - The Digital Library

ای پــــه ســـــروګلومینو ننـــــدارچیانو
هېـــــروئ مــــه کاراوزیاردباغبانــــانو
دهقانـــان لـــري پـــه تاســـوډېرحقونه
دهمـــدوی دلاس پیـــدادی داګلونـــه

آزادي

پـــه شـــړی کښـــې ښـــه یـــم زه آزاد فقیـــر
نـــه وریښموکښـــې چینجـــی غونـــدې اســـیر
پـــه خمتاکښـــې حـــرازاد ښـــه دی ســـل ځلـــه
لـــه غلامـــه چـــې لبـــاس یـــې وي حریـــر
دوژغنوپـــه کېـــږدی کښـــې کـــه آزاد یـــم
یوویښـــته بـــه یـــې ورنکـــړم پـــه کشـــمیر
پـــه ویجـــاړه کښـــې مرغـــه ځالـــه کښـــې خـــوښ وي
پـــه قفـــس کښـــې دســـرو زرووي زهیـــر
چـــې مرغـــان پـــه هـــواوینم چـــرګ پـــه ځمکـــه
راتـــه یـــاد داســـارت شـــي بـــدتاثیر
همېشـــه اســـیرمرغه دي خـــوړل شـــوي
اوبڼکـــې یـــې بالښـــت دخـــان اومیـــر
لـــه لینـــدی داســـارته چـــې ځـــوک خـــلاص شـــي
بـــې وزروپـــه هـــواځي لکـــه تیـــر

ketabton.com - The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته — دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره — دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي — مینه پالونکی آشنایان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم — تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډومیدان جوړشوی — میدان دفکردجولان نشته

په ادیرو به ګلان راشنه شي — په مړوتاثیرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه يې ښه نه دی — ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مین په ګټه زړه شي دګټې — سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي — دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مريونه

آزاد هوس نه يوانسان نشته

دژوند ډیوه

شپه دوصل وه مجلس وديارانو

دمینو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډیوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

ketabton.com - The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتابه و چې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانده نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندې لرې
کړي پیداځانته دروح نورې وزرې

کوم زړه سواندی ورته ویلی ګوره سوزې
ژوندون ښه دی په دنیاکښې یوځوروځې

دومره پاتې شه چې ووینی سباته
په رڼاورځ یوځل وګوری دنیا ته

پتنګ ووې زه مین په دې رڼا یم
له قدیمه په ډیوه باندې شیدایم

زما ژوند لکه ډیوه دځان سیز ل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېدل دی

ډیوه هغه وخت ژوندی وي چې بلیږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بېلیږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرینه
له سېزلو نه نجات دی زمونږ مرینه

سوزوساز د زندګی ښه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړینه اوفناده

ketabton.com - The Digital Library

زه دعشق له نوراونه ناره ویرېږم

دخلیل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زیری مې دربانده پسرلی راغلی

وخت دګلانواوموسم دېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده

که دښادی په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی

که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازیری کوي

چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې

دفرش دپاره غورو رغوټه شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي

په ګرمجوشی کښې بهارخومره بریالی راغلی

ketabton.com - The Digital Library

د بهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره

بیاېي راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښې ګوره حمل[۱] په غوایی شي بدل

پسرلی دغسې کومک کړې له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه

مینه پیداشوه دهرچاله دېِ جهانه سره

په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم

سل آفرینه په بهارله دېِ احسانه سره

دغوتۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان

ريدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت

ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټې سمسورباغونه دلته هلته وینم

دهقانه ستا دې کور ودان وي له باغوانه سره

۱ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اوډګېډی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

دخزان سندره

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼې ورځ په ورځ ګوره زېړيږي
سرسبزي اوتازه ګي ېې وبایلله

پاڼې رېږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سړه سیلۍ ولګېدله

زېړې پاڼې چې رېږي خوراله ویږي
ځکه اخلي رخصتونه یوله بله

هغه پاڼه سیلۍ ویوړه کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

اوس کابل دخوارغریب تاتوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانوکډې لیږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه یې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته ېې ساتې دیخنۍ له چپاوله

ستااوبه لکه غومبسې چیچل نه کا
ستا هواده ېې آزاره معتدله

ketabton.com - The Digital Library

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده

دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي

ګل دې اخلي خراجونه له وربله

بډايان دې هم هواته هوسيږي

درروان دې ګرنډيوکښي په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهاره

برکت اوخيردې زيات شه يوپه سله

زيړنارنج دې په شنوپاڼوکښي داوايي

په خزان کښي مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه

راشئ! وګورئ دزيړرنګ عالمونه

داچي باغ کښي طلايي رنګونه وينئ

که پوهيږئ خپل قيمت نښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله

ونوبوټو طلايي کړه جامه خپله

په طلاؤکښي ډوب شويدي باغونه

په دولت مينه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زيړي پاڼي راتوييږي

سوړتنور دغريبانوپړي توديږي

ketabton.com - The Digital Library

پـــه ګرمـــی کښـــې کــــه یـــخ ســــیوری دراحـــت و
پـــه سړوکښـــــې ســــره لمـــــه ده چـــې بلېــــږي

☆ ☆ ☆

کلــــــه ګـــــل کلـــــه مېـــــوه وي پـــــه باغوکښـــــې
کلــــه ســــیوری کلـــــه اوروي پـــــه دېروکښــــــې
کلــــــه پــــــانې دي پـــــه کارکلـــــــه لرګـــــی
هرخـــــــه شـــــــته دي دباغونوپـــــــه کوروکښـــــــې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خـــاورې شـــومه نـــومې ځـــای پـــاس پـــه وربـــل شـــه
لـــه دې رشـــکه پـــه ګلشـــن کښـــې مـــړاوې ګـــل شـــه
دلالـــــه زرګـــــی شـــــه تورلـــــه دېـــــره غمـــــه
لـــــه ناکامـــــه دصـــــحرالورته مایـــــل شـــــه
نـــرګس زېړشـــه لـــه ارمانـــه شـــینکی بـــاغ کښـــې
چـــې داځـــای وحـــق زمـــا ولـــې دبـــل شـــه
آســـمان هـــم لـــه قهـــره شـــین شـــه چـــې داولـــې
پـــه معنـــې کښـــې جـــګ لـــه مانـــه یوپـــه ســـل شـــه
دعاشـــــق بـــــری پـــــه عجزاوپـــــه نیـــــاز دی
چـــاچې کړلـــه ســـرلویی راتـــه خجـــل شـــه
زاهـــــدقرب غوښـــــته پـــــه زوردعمـــــل بانـــــدې
همدغـــــه عمـــــل دده مخکښـــــې حایـــــل شـــــه
داخـــاکې تـــن چـــې چاخـــاورې کړپـــه عشـــق کښـــې
د ,,الفـــت“ پـــه ژبـــه داســـې وســـتا یـــل شـــه

ketabton.com - The Digital Library

دحسن جلوه

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې يې ستا ښه بشرولید
دنرګس سترګې خوستا په لورکږې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غوړېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی وېووړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راخرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځې يې لیندی باڼه يې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لارښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت اومملکت

یوه باغ کښې وې ولاړې دېرې ونې
هره پاڼه يې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پېدادیوکاله وې

ketabton.com - The Digital Library

له یوي ویالې اوبه ورته راتللې
په یوه هواکښې ټولې لوېدلې
ددې ټولو یوخزان اویوبهار و
ښه اوبدېي وشریک یوبې واکدارو
ځینې جګې ځینې ټیټې کوزوپاس وې
لکه ګوتې دیوه وجوددلاس وې
چامیوه لرله چا ښایسته ګلونه
دچاسیوري و ډېرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼې اوناک توپیرله ورا معلوم و
له یوه سره لویي وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وې پکښې څورازه

هرمرغه موېږانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و یوه چمن کښې
لکه وي چې ولسونه په وطن کښې
هریوبوټی پخپل ځای کښې سربلندو
دباغبان سترګوکښې هریوارجمندو
په حقونوکښې یې نه وڅه توپیر
مالیاروپه هرې ونې ډېرزهیر
یوله بله یې په هرحال کښې شرکت و
په تمامه معنی یوصحیح ملت و
لکه باغ یوملکت وګڼه وروره
پکښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېرې خوباغ یودی که پوهېږې
که وي بل رنګه فکرډېرغولیږې

ketabton.com - The Digital Library

دوه ســـــکه ورونهـــــه لــــري بېـــل بېـــل نومونـــــه
بېـــل رنګونـــــه بېـــل غږونـــــه بېـــل خويونـــــه
مګـــــــــــــردواړه اوســــــــــــــېدونکی دیوکــــــــــــــوروي
دیــــــوي ســــــترګي پـــــه کورکښـــــــي ســـــپين اوتـــــوروي

لوی افتخار

زمانـــــــــه ړدي پـــــــــه هغـــــــــه ســـــــــردافتخارتاجونه
چـــي بــي پـــه ســـروي رســـولی ډېرمشـــکل کارونـــه
پـــه ډېـــرې لـــويې قربـــانی پيداشـــي لـــوی حقونـــه
خوشـــي پـــه خوشـــي هېڅـــوک نـــه ګټـــي درانـــه نومونـــه
کارونــــــه ډېــــــردي خوهرکـــــــارګوره شــــــهکارنه دی
لـــه خپلـــه ســـره تيرېـــدل څـــه اســـان کارنـــه دی
ســـــوروکول دخپـــــل ولـــــس دســــــرداری دپـــــاره
داســــــــتبداد او اســــــــتعماردبربادی دپــــــــاره
دحـــــــــق ګټلـــــــــــواودخپلې آزادی دپـــــــــاره
دننـــــګ نــــاموس دحفاظــــت اوســــرلوړی دپــــاره
هغـــه ګـــران کـــاردی چـــي شـــاغلي ننګيـــالي يـــي کـــوي
پـــه آزادی مـــين ځوانـــان او توريـــالي يـــي کـــوي
مـــــري عالمونــــه هــــره مړينــــه افتخارنــــه دی
دهرچــــــامرګ دشـــــجاعت اوعشـــــق يادګارنــــه دی
دېتنـــګ مـــرګ دمـــچ مېـــږي مـــرګ غونـــدې خوارنـــه دی
پـــه هـــيڅ مـــذهب کښـــي برابـــرحلال مردارنـــه دی

ketabton.com - The Digital Library

دمنصورمرګ به ستایل کېږي په دنیاکښې مدام
په هرنظرکښې به حقیروي مرګ او ژوندد غلام

په ځان وژلوکښې ژوندون دنام وننګ وینمه
لوی افتخارد آزادۍ دپاره جنګ وینمه

ډېره شانداره کارنامه په هغه درنګ وینمه
چې دمظلوم لاس دظالم په وینو رنګ وینمه

هلته چې ظلم، تجاوز، فرعونیت وي ولاړ
په مقابل کښې بې همت، ننګ وغیرت وي ولاړ

حقیقت تریخ دی مګرزه انکارکولی نشم
جهان مې وینې چې زه ځان قربانولی نشم
دپښتنو درانه نومونه ښه ساتلی نشم
دپنجابي مخکښې په برېتولاس وهلی نشم

ډېرپورته ګورم چې دپلارنیکه یادګارته ګورم
ډېرښکته ګورم چې خپل تېټ ژونداو روزګارته ګورم

اوس له پښتو نه دچاویره دچاډارنشته
هغه غیرت هغه هیبت هغه وقارنشته
په زروتنوکښې یوتن هم فداکارنشته
ځکه په حق دپښتنو باندې اقرارنشته
هغه به څه وي چې خپل حق په چامنلی نشي
یادخپل حق دپاره ځان قربانولی نه نشي

په باجوړباندې راغلی څه بلاوینمه

له باجوړنه جوړه شوی کربلاوینمه

په پاک نامه ډېره ناپاکه نارواوینمه

دبل په زورمسته مغروره مارشالاوینمه

ketabton.com - The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لړ نیمګړی وینم
دغه دتیروخت توریالی څه قدرستړی وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
یو دوه ګوجرومېښې پیوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوخارو
دشپې به هم لاویښ اوبیدارو
پس له خوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

ketabton.com - The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې يې په ويښه سباکولې
وروسته دخوشپوله بيداری نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبی نه
خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غليم چې هجوم وکاندی
يوتن خوب ويووړنصيب يې خوارو
هغه بل ويښ و بخت يې بيدارو
د دواړومېښې وزيږېدلې
سپوږمی اوستورووړته کتلې
چې ويښ ګوجرکړې مېښ کټې ټولې
له خپلومېښولاندې راټولې
څه يې چې ټول کړه هغه يې خپل شوه
نرکټې واړه دهغه بل شوه
هغه چې ويښ شوسباله خوبه
ويې ليدله دارنګه لوبه
تپوس يې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی
داسې قسمت ته خوحيراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده
ملګری ووی چې خوب کوينه
مېښې يې نر نرکټې راوړينه
څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بيامتلونه

ناخاپي کانی

يوه ويلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

ketabton.com - The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی
ښه مې کړی څوک مې نه دی آزار کړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي
بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی
په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم
یوناڅاپه راځي کاڼی له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا
لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر
بې سببه رسیږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر
ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن
بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه
تابه هم کله وي کاڼی غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی
درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل
کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام
بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

ketabton.com - The Digital Library

چې رسيږي درته هرخه لړاوړېر
دهغه سبب وي پټ درنه ياهېر
ته يې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه يې دتقديرله پټ حكمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسيږي
اورله خپلې لمن شامدام لګيږي

ښه رسيږي درته تل له لويه خدايه
چې راضي نشې هېڅكله له همايه
ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقديرپه كارو باندې نيک ګمان شه
چې سړى لږځه په فكردتحقيق شه
خپلوټولوحركاتوكښې عميق شه
ورپه يادشوه يوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولې ويوكانى له خپل بامه
يوناڅاپه ولوېدلې په چابانېدې
چې ولاړوبې خبره ټيټ دلانېدې
همداكانى وهغه سړى ساتلى
له خپل ځان سره يې ډېروګرزولى
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې پې دى وپرې ويشتلى بې ګناه
لاس يې برنشو مودة شوه ډېره تېره
قهريې سوړشووبلې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ويتشلى خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وكړم ورته عفوه
نوې كانى له خپل كوره كړ ګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

ketabton.com - The Digital Library

پري لګېږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه
دقدرت كارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان
بې احتياطه كه څوک وكړي حركت
كه دى نه وي بل هم نه دى ملامت

له تقديره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
كه دې وليدتفاوت وكړه ګله
ښه اوبدانسان ټول دى په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مكافات وي له عمله ځنې زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي ټيټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وكړي هغه به ربي تل
هرڅوک اوري په جواب كښې خپل ويل
داحسان جزابه ووينى احسان
دبدى جزابه هم دركړي آسمان
نوردې خوښه چې اغزي كرې كه ګل
بې كرنې مه كړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل كښې هره ځمكه
ته دې خپل زړګى دكردپاره ښه كه
پكښې وكره ښه تخم د„الفت“
نو به ووينې له هرچامحبت

ketabton.com - The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره يې هم کړه مينه زياته

ټکی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوې ښکلی امسا
د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولیږي
راشه پرېږده نورکارونه دریا
اورلړونی غوندې سوی اوتک توریې
امیدمه لره دخپلې زرغونتیا
ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا
چې له نوکه ترکوټیه ټول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي څه بلا
خپله ګټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا
انسان څوک دی زه یې دومره پېژنمه
چې حیوان نه بېلوي ځان په وینا

ketabton.com - The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ویلو

نوم پرې کښېږدي درواوناروا

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی

غول دیوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حیران شم

دادنیاده ګډه وډه تماشا

په حراموناروا سړی تـه ورشي

څه لولی اوبـې حیاده دادنیا

عاقبت

عاقبت به یې سېلاب داوبښکویوسي
چې خواران اوغریبان چاژړولي
ننن سبا به داقبال له تیلی کوزشي
چاچې ستړی اوستومانه ځغلولي
زمانه به یې دنورو خندنی کا
چې یې هروخت په خوارانو دي خندلي
شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان یې چې په باغ کښې ژړولي
له دي خړآسمانه هروخت ږلی اوري
وري سېلاب دزماني واړه ښاغلي
دښایست بهارخو ورځې وي دنیاکښې
بیاله نازه راکوزېږي نازولي

ketabton.com - The Digital Library

ددې دهرهرڅه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وینځلي
هریوباغ چې راسپېرلی دي ګلونه
دخزان سیلئ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمئ ددې آسمان په څوکرته

تېټ وپاس خړاوروښانه مالیدلي

ځکه مازړه بل عالم پورې ترلی

دی دنیا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال

تپه تیاره ده زه رڼا ته انتظارلرمه — څومره ډېرکارلرمه
پمه پښیا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه — بېړه تلوارلرمه

ملګري تللي زه ویده پاتې بېدیاکښې پمه — غره اوصحراکښې پمه
واړه سپاره دي یوزه پلی په شابارلرمه — یوګوډی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي — په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه — خدایږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا — هم راډیوپرې ګویا
زه لاتراوسه دتیلی په دکان کارلرمه — ورته جارجارلرمه

هریومیدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال — اودخپل جاه و جلال
زه هیڅ شی نلرم په تېرو افتخارلرمه — دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی — زیاراوزحمت ویستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه — پرې اعتبارلرمه

ketabton.com - The Digital Library

دا امید رڼا

نوی دوردی راغلی   یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي   چې دوخت تقاضا وینم
توره شپه په ختمېدوده   رڼا ېې دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرګوره   نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې   نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل   راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی   شاګردان ېې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره   ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنژدې دی چې به څه درنه جوړېږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومېږي

سوا ل دمرګ او دژوند پېښ دی   مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت ېې په تیاره کښې   نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه   چې نورتول ترې ګرېزان دي
لږ څه وغړوه سترګې   چې ته څه ېې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لا خره وینم خاروی ځي له تانه واړندې
ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانډې

لمره!

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکېږي
په رڼا دې زموږ مخه رڼا کېږي

ketabton.com - The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسمسوردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی

نتیجه ستا درڼا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته

زمونږ زړوکښې ایښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده

ددې ځمکې هریوبوټی لویوې ته
دباغو خامې میوې راپخوې ته

لویول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده

سپینې واورې دې اوبه کړې غرو رغوکښې
بیادې کړه روان رودونه په شپلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمریې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې

ځکه دلته ستا تاثیرله بل هیواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!

پیداشوی په دې ځای کښې آرین دی
دپوهانوښه ځانګوهمداوطن دی

آبادې دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثاروډکه ده داکنده

نورومونږ ځنې اخیستي تل الهام دی
مونږ ډیرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

ketabton.com - The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهېده دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
منډی ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ ډېوه په هروخت کښې روښانه
درویزه کړی هرچا زمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه يې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکیږي ثمر
دی نمک خوردې وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که يې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابي یولوی پیغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

ketabton.com - The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاونډیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرازپورونه لري

بایدچې داحق کړي اداورووي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ

که یې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لویږو په دې مینا مستیږو

خدای دې مدام لري دا باغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلی پت اوعزت وي

ketabton.com - The Digital Library

هروخت دې دلته شان وشوکت وي

ننګ وغیرت دې زمونږ دولت وي

دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې
ځای دې دده وي دقام ليموکښې

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بیرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان یې

له غلیمانو دې په امان یې

ته دې سرلوړی تل په جهان یې

زمونږه ځان یې په مونږه ګران یې

هرڅه به ځارکړو ستا له هوانه

ستاله عزته له اعتلانه

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بیرغ زمونږ دې لوړیه جهان وي

په حق مین یو د حق په خوایو

دښمن دظلم دناروا یو

آزادي ستاتو آزادي ستایو

سرپه وطن ږدو په ننګ فدایو

نه ظالمان یونه مظلومان یو

ښاغلی نسل مونږ دافغان یو

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بیرغ زمونږ دې لوړیه جهان وي

ketabton.com - The Digital Library

دیووالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوری وچې آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادېږو   په یوه بېرغ ټولېږو
یوله بله نه بېلېږو   په یوه وطن ځارېږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان

آزادي زمونږ لېلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوړزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

ketabton.com - The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوځوکښې په غېږه دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن رابانديې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوړدترقۍ ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو د غیرت په ځای کښې سرورکوو هم مال وزرورکوو
دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو ورته خبرورکوو
مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي ملی آیین نه وایي
مونږ خپلوتوروته دسروونوجوهرورکوو اب دخطرورکوو
وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ دافریضه ده زمونږ
دخپلواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو دغه هنرورکوو
سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره دآزادۍ دپاره
دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو زړه زړور ورکوو
تجاوز نه کووپه نوروباداري نه کوو ستمګاري نه کوو
دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو په وطن سرورکوو
دآزادۍ دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي خواروبرباد دې وي
مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو آزاد وزر ورکوو

ketabton.com - The Digital Library

استعمارچيان

جالونه شته دامونه شته بانښې لري تازيان لري

پښتونه ستا نيوو لره مارشال دپاکستان لري

سيسۍ ولي هوسۍ ولي وږې وږې مرغۍ ولي

ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سيندچې مايان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټې لري

له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسيران لري

غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي

هېڅ وارېږي خطانه درومي پخې سترګې ښکاريان لري

که زانې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي

هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي

ددوی له لاسه وينوکښې شتکې ډېرمرغان لري

نيول کوي وژل کوي په اورکباب کوي

وريتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټي کښې وينمه صياد دام غوړولی دی
په غرونوکښې ليوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې

عيب پې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

ketabton.com - The Digital Library

ښایسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرخومره ښکلی ښکاري تش انګړدی

که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ یې ژېړدی

بې کما ل که لري ما ل هرخومره ډېر
له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی

که اغوستی یې پوټکی دسموروي
خلق یې پېژني له سترګوچې ګیدړدی

چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځنې لوړ دی

که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی

بحرړک له مرغلرو چوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار

توریالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار

له تیکی ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار

آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار

یو وخت یې ډېرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم یې و ذوالفقار

دغسې نه وه چې داوس یې وینم
په ډېروزرونوکښې یې ایښی و ډار

ketabton.com - The Digital Library

د غلیم سترګه سوزېده ورځینې

په غزاګانو کښې یې نه و مدار

اوس دلرګی په شان په چت کښې اېښی

نه وینې خوب کښې هغه لیل ونهار

هیڅ په کارنه ده وخت یې لاړه تېرشه

خوته یې بوله تاریخي افتخار

چې زماني نه څوک شي روسته پاتې

شي تاریخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

دروندوالی غرونه، پښتونواله پښتنونه نه ځي

توروالی شپو نه رڼایې دلمر شغلونه نه ځي

دآزادۍ په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ

مونږ پتنګان یوپتنګان بلوډېوو نه نه ځي

څو قرنه کېږي توره لاس کښې د افغان وینمه

د توري بریښنااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نیکه څنګ کښې مو توري معلقې وې تل

دپلار نیکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

دبابا ګانو اونیکونو دلاس نښه ده دا

دتورې قدر زمونږ سترګواولیمونه نه ځي

د پخوانیو خوی عادت مونږ پرېښودلی نشو

د ښکار عادت د باز باښو د اولادو نه نه ځي

ketabton.com - The Digital Library

بلې لمبې زمونږ په زړوکښې که مړې شويدي اوس

بيابه تازه شي مړه اورونه له سکرونه نه ځي
بيابه اور بل کړو دظالم اوددښمن په خونه

دانتقام جذبه زمونږه له سينونه نه ځي

که په برهان اودلايلوفيصله ونشوه
غوڅه اوپرېکړه دچړوتوروله خولونه نه ځي

ښکاري باز

بازنيولی په منګولوکښې سيسۍ وه

خونه دوره مزه داره ښه مړۍ وه

چې يې راوړه خپل خاوندته سلامته

بې څه طمع بې احسانه بې منته

چاويل ورته چې ای بازه نادانه

څه ليدلی تاله لاسه دانسانه

چې په لاس کښې ورکوې پخپله ځان ته

ورته نيسې دهواپرندګان ته

ولې بل مرغه نيولی له غړۍ تا

ولې ورکړله انسان ته دامړۍ تا

تاپخپله ولې نه خوړه هواکښې

پاتې نشوې ولې دې لويه فضاکښې

له پنجو د بنيادمه چې شوې خلاص ته

څنګه راغلې ورته بياپه دېراخلاص ته

قدرت تاله درکړی لوی وزرونه

ستا پروازلاندې خدای کړی اوچت غرونه

ketabton.com - The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شې ته کولی

څه احتیاج لري انسان ته په نړۍ کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې

چې له دې هسکې فضارا ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راتېږې

پټې سترګې تارپه غاړه زندګي کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې

په کوم تاربانديې تړلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابیل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هېڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې اېښی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقررکړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

ketabton.com - The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی
انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی
اس دده په سورلی ګوره چې مستي کړي
اوښ دده په مخ کښې تیت شي اوپستي کړي
په الفت سره تابع وحشي حیوان شي
ښه ملکری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(۱)

زړه یې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاڅي
ای زما زخمي زړګیه!

مرورله ټول جهانه
ګله من له خپل پردیه

بیا کوم غم درته پیښ شوی
دفلک له بې مهریه

له یارانو نه جداېې
که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړیږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالیږې نه هیڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته
ولې شپه او ورځ څوریږې

راته ووایه څه غواړې
په څه باندې خوشحالیږې

په کوم ښکلی مخ مین یې
که دچاپه غم کړیږې

له اسمانه دې زړه شین دی
که انسان څنې ویریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروریې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

۱ :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

ketabton.com - The Digital Library

له پیمخونه ازولو التفات اووفاغواړي
که دنازنعمت خاوندنه مروت اوسخاغواړي
یاپیاله له میوډکه له پیمخي اشناغواړي
یاسازونه سرو دونه یادمیني دنیا غواړي

دسکوت طلسم مات کړه راته وواېه احوال خپل
له هېچانه مه وېرېږه کړه ښکاره ارزوما ل خپل

ددردمنوپه حال ژاړي که په کونه ډویتمانو
شپه او ورځ دي په غوروکښي وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړي په فریادبي نوایانو
هرطرف ناري سوري دغمجنورنځورانو

بي له غمه نورخه نشته دشپوورځوپه لمن کښي
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښي

ژاړه ژاړه خودي توان دی وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وړی که آشناکه نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلوميږي ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښي
عاطفه اوپېرزوينه نه ده پاتي په انسان کښي

توره شپه توره بلاده که لوګی دغم داوردی
چي بل شوی په جهان کښي ددنیا پري سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی مخ دځمکي پري ټک توردی
یادغم توره کېږدی ده یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښي سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه

محاذونه دجنګ جوړشوه په هرلوری هره خواکښي
فولادي اسمان جوړکړی طیارو پاس په هواکښي
دګولیو بارانونه ځکه اوري په دنیاکښي
بي له سروونو څه نشته دشپوورځو په میناکښي

دسروونوعکس پریووت داسمان په کناروکښي
فسادونه شوه برسیره بحرو برغرو او رغوکښي

ketabton.com - The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده   پکښې سوزي عالمونه
په هرلوري هره خواکښې   لګیدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي   ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!   په دنیاکښې دوزخونه

له دي پورته شنه آسمانه سره اورونه راوریږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کیږي

دادنیا په حقیقت کښې   ژړوونکې افسانه ده
که پخواشرابخانه وه   نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاریې ډک له اوره   دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه   یاقفس یازولانه ده
پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي   بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري   لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزماني نه   بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوری سترګي   په هیڅ شاني نه مړیږي
نن له مروځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښې دي دامونه
ددنیا مزاج بدل شو   رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بیخي نشته   ددي خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه   دهوا څپوړموکښې
پخواني تاثیراوس نشته   نه په خاوره نه اوبوکښې
دشبنم په ځای په ګلو له هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه
ددي عصرانسانان اوس   لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبي   میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن   دفولادونهنګان شول
دخوري مړی دپاره   پخلا سپي اوفقیران شول
دیوسف په وینو باندي دلیوه منګولي سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادي تیرې چړې دي
دجګړواوجنګ میدان کښې   دي د تندر آوازونه
رڼا ورځ پې توره شپه ده   لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالې دي   که دسره اورسیلابونه
څمکه ریږدي له هیبته   چې پري ګرځي لوی ټانکونه
نن دځمکې په مخ باندي بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولاده

ketabton.com - The Digital Library

بي پردې اوبي سيرته   عالمونه دجهان شوه

ځوک له لورې هلاکېږي   ځيني کونډې يتيمان شوه

هيوادونه نيول کيږي   ولسونه اسيران شوه

ځيني پريوتل له تخته   ځيني ځيني تاجدارا ن شوه

جوړقيامت دی په دنياکښې خوحساب اوکتاب نشته

بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړي   دنفاق اورپکښې بل دی

پلارپه ځوی دی بدګمانه   وروردبل ورورما ل ته غل دی

دوه خواړه ياران چې ګوري   يوه بل ته ايښی چل دی

دحسداور په هرزړه کښې   ته به وايې چې منقل دی

دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه

ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښيارکړه

هرسړی مطلب اشناشو   دا دنن ورځې عادت دی

نه ولاړځوک پخپل عهد   نه خجل په خيانت دی

ځوې لاس برنه وي دوست وي   چې لاس برشي بل حالت دی

ځوک په دروغونه شرمېږي   دا عجيب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندي سل وعدې سل قسمونه

ماليدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنياکښې   بل قانون کله چلېږي

نقشه هره ورځ دځمکې   په قوت او زوربدليږي

چې قوي اوزوروردي   پخپل حدکله درېږي

يووطن په زوراوجبر   بل وطن سره ګډېږي

ضعيفان شوه پښولاندې زوروړځکه اوچت شوه

واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حيوان ددې حکمت شوه

نه خبرشه زما وروره   ددې عصرله احواله

بې له زوره په دنياکښې   زندګې شوله محاله

ضعيفان خلاصيدای نشي   دفريب مکرله جاله

بې له توري خلاصی نشته   ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندې چې له مرګه نه ويرېږي

ما ل وسرېې په امان وي چې له خپل سره تېرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي   تينګ په ننګ ناموس اودين شه

اوراوبوته غورځوه ځان   فولادي اوآهنين شه

نسې تېرې پنجې پيداکړه   لکه بازاوياشاهين شه

نه وايمه چې بلبل شه   ياطوتي غوندې رنګين شه

ځيرپښتون شه دامتل دی ځنکه غرهسې کربوری

کړه سرې اوتودې تېرې داتعليم کړې ژمې اوري

پښتونواله نام وننګ دی ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنر دی توریالی موافلاطون دی
فیصله دتېغ په ژبه دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیدی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته بانـدې لوځيږي

توره حق اوحقیقت دی شریعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو بې له دې نه سباکیږي
همدغه شرف یې بس دی چې په توره غزا کېږي
دظالم اوخدای ناترسه ورنه خوف اوحیاکیږي

توریالیو په حضورکښې سرټیټ کړی افلاطون دی
دتېرې توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره په دیناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتېرې توري له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوریالیو خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام یې په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې که ښه نوم اوعزت غواړي
یادین اودنیا ګټه یاله خدایه جنت غواړي
تول په توره ګټل کېږي خوتینګ عزم وهمت غواړي

ketabton.com - The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندې پې مکان دی
آب دتورې بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي   تردې وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی   که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی   غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه   چې هرځه جهانګیران دي

ټول د توري په رڼا کښې خپل مقصد ته رسیدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري یو بل ته بښلي

ته ویده وې په ځانګوکښې   هیڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې   نه له شرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول   ستانظرکښې و یکسانه
ستاپه سرباندې دپاسه   مورکړه توره آوېزانه

په هغه وخت کښې چې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې مورداسې روزلې

که پوهېږې زما وروره!   دهمدې ورځې دپاره
پښتنه مورد ځوی سرته   ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه   درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي   دتېروتورولو واره
بې دتورې له سپین مخه په بل مخ چې مین نشې
ستا به فرق له ځاروی څه وي که قربان په وطن نشې
دوطن په نام وننګ تل   سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتنونه   مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره   ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحا ل په ترانوکښې   مالیدلی دامضمون دی
„مرنې دي چې یادیږي په سندرواوپه ویر“
دهر نشې ورکولی دتېرې توري تاثیر

لکه غرپه هسکه غاړه   له آسمان لاندې اوسیږه
که ږلی اوتندراوري   له خپل ځایه مه ښوریږه
بې له خدایه بل له هیچا   اوله هیڅ شي مه ویریږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته   ځای په ځای تینګ ودریږه

(۱)الجنة تحت ظلال السيوف

ketabton.com - The Digital Library

فولادي زړگی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خوندداخلي دتېروتوروله واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه   دپښتون شاعر شعرونه
داچې اوري څه له مانه   دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دي زړه کښې   واړه دي داستاغمونه
دازخمې زړه ستاله غمه   راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان ختټک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده   که اسلام اودينداري ده
تقاضادزماني ده   اوکه پوهه هوښياري ده
دپښتون عالي فطرت دی   که غيرت ايمانداري ده
ددې ټولوای پښتونه   تانه دا اميدواري ده

چې ته بياکړې غېږه وازه استقبا ل دتېرشوکت ته
څوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به نه وي لويه خدايه   که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې   درست پښتون اوافغان راشي
بياهماغه شپې او ورځې   دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومينو   بيازمونږه کاروان راشي

دادعاپه څوځوارودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نيموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې ببل ببل قسم   اميدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو   اميدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی   په دنيابې سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره   سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاريږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورته ښکاريږي پخپل قام دده پيرزووي

ښه خبرپه دغه رازشه   ای زما دسترګوتوره
چې يوازې په دنياکښې   ژوندون نه کېږي هرګوره
هرپيغام چې يوغوراوري   بل ته هم رسيږي وروره
ديوازې ځان سوداته   وباسه دزړه له کوره

ته بې ناست هغې بېړی کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګ ی اوکه ژوندون دی

ketabton.com - The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه   په یوه ژبه ګړېږئ
په یوه نامه هرکله   اوپه هرځای کښې یادېږئ
دیوه پښتون په ښه نوم   سرترسره ټول نازېږئ
ددښمن اودوست نظرکښې   لکه یووجودښکارېږئ

چې پردوله یوښکارئ همدغه مودی یو والی
نوک اوری کله بېلېږي نشته تاسوکښې بېلوالی

غم مویوښادي یوه ده   په رګوکښې یوه وینه
زه اوته دیومخ سترګې   خلق موبولی ښی اوکینه
دواړه یوشانې غربېږو   مړو د یووجود په مړینه
اختلاف دنظرنشته   چې موجب دبېلتون شینه

سپین اوتوردیوې سترګې کله یوله بل بېلېږي
په بېل رنګ کله دوه ورونه یوله بله پردي کېږي

راشئ !ای پښتنوورونو   یوله بله به ځارېږو
دپښتون دژوند پاره   به هریوله سرتېرېږو
خوشحالي به مویوه وي   په یوه غم به ګړېږو
په نامه دپښتنوالی   به مونږ واړه قربانېږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه بېرته یوکوراوکهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي   دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي   له غمونه به خالي شي
د الفت خوواړه اشعاربه   پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه   کورپه کوربه خوشحالي شي

څوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله ډېره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر

زه بې پېژنم شاعر دی بل څوک نه دی

چې دالوی جهان وروکی ورته ښکاري

د وربښمواو زربفتو بنایسته توکی

دنادان په تن زروکی ورته ښکاري

ketabton.com - The Digital Library

طوفـــــــاني دريـــــــاب ګڼـــــــي دمظلـــــــوم اوښـــــکې

ددنيـــــــا بحرډنـــــــــدوکی ورتـــــــــه ښـــــــکاري

چـــې خپـــل نفـــس نشـــي وژلـــی کـــه ســـل وژنـــي

نــــــا توانــــــه وېرنـــــــدونکې ورتـــــــه ښـــــکاري

ددنيــــــــــا فـــــــــــاني عيشــــــــــونه نعمتونــــــــــــه

دســــــپي مخکښــــــي پــــــروت هـــــــډوکی ورتـــــــه ښـــــکاري

څه ګورم

ګــــورم جهـــان کښـــې څـــوک کعبـــه ځینـــې بوتـــان جـــوړوي

غلطـــه پوهـــه لـــه ســـرې څنـــې شـــيطان جـــوړوي

دســـروکاردی چـــې دخپـــل وطـــن کارونـــه کـــړي جـــوړ

جونـــه اوپيغلـــې ســـينګارونه کـــوي ځـــان جـــوړوي

تهـــذيب ضـــروردی نظافـــت اوښـــه لبـــاس دی پـــه کـــار

فېشـــن چـــې زيـــات شـــي لـــه ځلموبـــازينګران جـــوړوي

دودانـــــی اميدلـــــه هرچانـــــه کېـــــدلی نشـــــي

لـــــه خاوروګټوښـــــه کورونـــــه معمـــــاران جـــــوړوي

چـــې انســـاني رڼـــا پيداشـــي پـــه مغزوکښـــې دچـــا

هغـــه کوښـــښ کـــړي پـــه عـــالم کښـــې انســـانان جـــوړوي

ډېرتفـــاوت شـــته پـــه انســـان کښـــې دمعناپـــه لحـــاظ

واړه مشـــغول دي ځینـــې ځـــان ځینـــې جهـــان جـــوړوي

ketabton.com - The Digital Library

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازېږي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله

کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوږې خبرې

خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لرې ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته یې پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چې یې هېڅ نه دی لیدلی

ketabton.com - The Digital Library

یوشـــــاعرورته پــــــه مینـــــه محبـــــت هرکلــــــه ګــــــوري
دبـــــل چــــاپرې نظرنشـــــته ورتـــــه نــــــه ګــــوري ښـــــاغلی

زه بېـــــې نــــوم درتـــــه اوس ښـــــیم تـــــه ښـــــه فکرپکښـــــې وکـــــړه
دلتـــــه فکرهمدغســـــــــې لـــــــه نظـــــــره دی لوېـــــــدلی

خوارحسن

پــــــــــه زړوجاموکښـــــــــــې ماولیـــــــــــده حـــــــــوره
دبـــــــــدرنګې مېـــــــــرمن لاس لانــــــــــدې مـــــــــــزدوره
پــــــــه ښایســـــــت کښـــــــې لکــــــه میاشـــــــت وه نــــــوراني
پــــــه ښــــــه خـــــــوی کښـــــــې پرښـــــــته وه آســــــــماني
پــــــــه نســــــــــب وه لــــــــــه هرچانــــــــــه معتبــــــــــره
پــــــــه حســــــــب بانــــــــدې مېرمنونــــــــــه بهتــــــــره
نــــــــه پـــــــــــوهېږم تقاضـــــــــــاوه دآســــــــــمان دا
اوکــــــــه خـــــــــوی یاطبیعـــــــــــت و د انســـــــــان دا
چــــــــې داهســــــــې شـــــــان بشـــــــره ښایســـــــته لـــــــه لمـــــــره
غورځـــــــــــولی زمـــــــــــانې وه لـــــــــــه نظـــــــــره
دیوســــــــــــف دغلامــــــــــــــــې یوښــــــــــــه نظیـــــــــرو
پــــــــه رښــــــــتیاچې دهمدغــــــــه خــــــــوب تعبیـــــــرو
راتـــــــه ویلــــــې پــــــې دحـــــــا ل پــــــه ژبــــــه بانـــــــدې
غریبــــــې پــــــه ســــــړی هســــــې چــــــارې کانــــــدې
قیمــــــــــت نلــــــــــــري ښایســــــــــت دمزدورانــــــــــو
نــــــه ښــــــه خــــــوی لــــــره څــــــوک ګــــــوري دخوارانــــــو
خـــــــدای راکـــــــړی ښـــــــه صـــــــورت ښـــــــکلی ســـــــیرت دی

خودخوارحســـــــــــن لـــــــــــــږ قـــــــــــدرلږ قیمـــــــــــت دی

ketabton.com - The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کیږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کیږي
ډېرزماپه خېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځې ډېردوکالي ناولي
بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده
هنرونه پټ وي دانسانانو
خاوري منښې په مخ باندې دخوارانو
ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره
ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بدایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته
پام کوه ! په سپین سپېڅلومه غولېږه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه
په جنډوکښې ښه ښه خلق مالېدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي
چینجې اوسې دوربښمو په قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې
دیوسف خیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده
راځئ! خېرې کړو دابښې جامې رنګینې
پکښې وګورو خېرې ډېرې ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره

سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

ketabton.com - The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وریځي په آسمان کښي بیا

څه ژړاملګري ده دژوندیوې برېښناسره

ټول باغ ژړېدلی څکه اوښکي دي دګل په مخ

ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښايي انسان ته چي دبل په غم غمجن نشي

لویه بدبختي ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسي بې غمي دې خدای په هېڅ کورکښي پیدانکړي

یوکورکښي چي ویروي اوبل خاندي له لیلاسره

حسن اونظر

درانده بداى په کورکښي ښایسته ښکلی لیلاوه

دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده پې تجلا وه

ډېوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و

بې پتنګه سوزېدله شمع څکه په ژړاوه

دسپین مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو

څه قیمت اوقدرنه و، زړه کښي مینه ددنیاوه

دښایست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه

بینايي د ذوق هېڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه

دګل لورته کتل نه و، بهارخوشي تېرېدلو

دمېووانتظار ډېرو دمادي ګټې سوداوه

دښکلا مېرمن خپه وه، دجما ل څه قدرنه و

بصیرت ته وه محتاجه په نظرپسي شیداوه

ما ل دولت له حده تېرو،واک يې خپل وهرڅه ډېرو

مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

ketabton.com - The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغواړي

که په نيمه خوک پوهيږي دليلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابيناوه

بلهای

يو بې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وايي

خېټه يې لويه اوکړه يې وره ده ډېره

غله يې ډېره مال يې ډېردی هرڅه ډېروکره

مزدوران وږي دي يوه بي بي مړه ده ډېره

کوټه تووده ده تشناب توودی تنورتوودوي مدام

هرڅه تاوده دي دګدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي

چې تناره کښې خڅېدلی تري پېره ده ډېره

کورېي دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکرېي زوردی خيال يې زور ارزو زړه ده ډېره

په يوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوره ده ډېره

ketabton.com - The Digital Library

ماشوم

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغیږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوریده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګریوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګړیدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غیږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به بې خوشحا ل اوپه خنداومه زه
که لږنظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غیږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

ketabton.com - The Digital Library

غزل

چاچي ایښـي داشـین خال ستاپه جبین دی

زما زړه هم دهغه له لاسه شین دی

ستا امیل کښـي یې سل زړونه دي پییلی

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګین دی

جوړه شوی یې دلمرله پلوشونه

ستادعشق پرحرارت مې دایقین دی

سورسالودې سره لمبه ده نه پوهیږم

که زما دزړه په سرووینو رنګین دی

دجمال پرښتې ته چې جوړولې

ورلیږلی چاسلام چا آفرین دی

معجزه ته دقدرت اودخلقت یې

په رښتیا چې خدای احسن الخالقین دی

خدای دې ساته په امان له بدوسترګو

دادعا دپرښتوزمونږ آمین دی

دنازمیرمني

وروردې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستی کښـې امیل وشکاوه له یاره سره

ketabton.com - The Digital Library

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګې ډکوي

ته سورپېزوان غوارې دسروزروله هاره سره

ده غريبې خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله ديناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تايارانه ده اچولی دنيا داره سره

خبره نه پې ستاپه خويندومېندوڅه تېرېږي

ستاسروکاردی تمام عمرله سينګاره سره

زمونږ له حاله څان خبرکړه په مونږ زړه وسېزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سيګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مينه پيداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

يوزړه په لاس کښې ونيسه نورزړونه مه څوروه

مناسب نه دی داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار

مه ګوره هېڅ دهغوخلقو له ريباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتګاره سره

ketabton.com - The Digital Library

په ليلى پسې ځم

مکړه په ماهسې ګمان چې په دنيا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په ليلاپسې ځم

چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم

نه يم هغه چې به هرځاى ته په هرچاپسې ځم

لوى اوواړه نه پېژنم يم دماشوم په مثال

څوک چې کړي مينه راسره هغه لالا پسې ځم

سرته دبام يمه روان دلوېدو ډارنه لرم

نه راستنيږم دسپوږمۍ سپينې رڼا پسې ځم

زړه مې هلک دى دپردۍ باغچې ګلونه غواړي

ددنيا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم

چرګورى نه يم چې دانه پسې له کوره اوزم

لکه بلبل دګل په لورى په بوراپسې ځم

له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف

دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

خومره به ښه وى

چې په سپين مخ دې زلفې خورې وي

سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي

زه يم اوته يې نازونخرې وي

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

ketabton.com - The Digital Library

چې زه حيا کړم او ته شوخي کړې

زه جرئت نکړم خوته مستي کړې

شې مهربانه اودلداري کړې

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې مې حياشي لږ غوندې لرې

زه درنزدې شم ته واېې لرې

درته شروع کړم دعشق سندرې

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه

زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه

ته راته واېې دزړه حالونه

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې درته وايم په ماېې ګرانه

له ټول عالمه له درست جهانه

ته واېې نه يم دومره ارزانه

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې شم بخوده اوهرخه وايم
ډېره دې زياته له حده ستايم

ته راته واېې چې زه خوستا يم

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

ketabton.com - The Digital Library

څه یم

زه بل څوک نه یمه اولاددغریبانوېمه

سکنی وروردعاجزانو د خوارانو ېمه

ېمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا

دلاس نیالګی ددې غریبودهقانانوېمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه

ډېروېرېدلی له نامه دصاحبانوېمه

چې ورته بل نیسي اوبه نورېې بې آبه غوارم

وینوته تږی زه دداسې بادارانوېمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانوېمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډېوولو پتنګانوېمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي

ددوی خادم نه یم خادم دخادمانوېمه

زما ګناه

نه مې دچاما ل خوړلی نه مې څوک وژلي دي

نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

ketabton.com - The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه

نه یمه منکر په مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دستر ګو که دزړه ده نه پوهیږمه

بدمې چې لیدلی خدایږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لر غوندې چې جګه کړه

نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه

نوربې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې ډېرکاره درته ولاړدي تېت سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هیڅ امیدتري مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل

ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی

ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

ketabton.com - The Digital Library

دګلو هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی

کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی

داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی

تعبيرې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی

مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پېزوان ليدلی دی

زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهېږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی

عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندي وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی

له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ايسارکړم
صياده! ماخوخورنګه زندان ليدلی دی

که هرېورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه
تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم
ټول حيوانات مې دې تابع ماسليمان وګڼه

تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډيوه بليږي
دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

ketabton.com - The Digital Library

داتــــــــول نقشـــــــونه دجهـــــــان اومختلـــــــــف رنګونـــــــه

زمـــــــــا پــــــــــه ذوق او اراديِ پســــــــــــــيِ روان وګڼـــــــــــه

پـــــــه کايناتوبانـــــــــدي زه هرقســــــم لـــــــــوبي کــــــــوم

بحروفضـــــــــــامي ديـــــــوي منـــــــــدي ميـــــــدان وګڼـــــــــه

شـــــــکايت نکــــــــرم لـــــــه آســـــــمانه څــــــه ګيلـــــــه نلـــــــرم

زمـــــــا لــــــه لاســــــه دفلـــــک څيـــــــري ګريـــــــوان وګڼـــــــه

ســــــره لـــــه دومــــــره اقتـــــداره چـــــــي قــــــدرت راکـــــــړی

پـــــــه نـــــــری تارکښـــــــي مـــــــي دزلفـــــــوآويزان وګڼـــــــه

دښـــــــکلومينه مــــــــي پـــــــه عقـــــــل وفکرلـــــــوبي کـــــــوي

چـــــــي ســـــــتا وربـــــــل شـــــــي پريشـــــــان ماپريشـــــــان وګڼـــــــه

دعشـــــــــــق پنجونــــــــــه نـــــــه خلاصــــــــــيږم دلښـــــــــکروپه زور

دايازمينــــــــــه کښـــــــــــــــي اسيرشهنشــــــــــــــــاهان وګڼـــــــــــه

دليلـــــــــــی يواشـــــــــارات بـــــــــس دی دعاقـــــــــل دپـــــــــاره

دعشـــــــق سوداکښـــــــــي ليـــــــوني ډيرهوښـــــــــياران وګڼـــــــه

دعشـــــــق اومينـــــــي پـــــــه حـــــــرم کښـــــــي زه لـــــــوی شـــــــوی يمـــــــه

څـــــوک چـــــي بـــــي مينـــــي ژونـــــدکوي هغـــــه حيـــــوان وګڼـــــه

چـــــــي دجمـــــــا ل ډيـــــــوه شـــــــوه بلـــــــه پتنګـــــــان شـــــــوه پيـــــــدا

لـــــــومړی پتنـــــــګ ددغـــــــي شـــــــمع تـــــــه انســـــــان وګڼـــــــه

ketabton.com - The Digital Library

څه جوړ شوه؟

زمـادآه لـه حرارتـه دوزخونـه جوړشـوه

لـه تورلـوګـی نـه يـې داپورتـه آسـمانونه جوړشـوه

اوښـکې لـه سـترګو اوخـولې زمالـه وچـولې نـه

چـې تـوېې شـوې دخـدای پـه لارکښـې جنتونـه جوړشـوه

چـې سـرمی تيـټ کړخپـل ګريـوان تـه دمعناپـه لټـون

لـه يـوه څـاڅکی راتـه لـوی دريابونـه جوړشـوه

لکـه غـواص چـې شـوم غوټـه دمعرفـت پـه قلـزم

هـرې قطـرې نـه بـې حسـابه ګوهرونـه جوړشـوه

دزړګـي سـترګې مـې کـړې خلاصـې دجانـان پـه لـورې

شعوربيناشـو ذوق پيداشـو اوشـعرونه جوړشـوه

چـې آبـادی تـه مـې کـړه مخـه ټـول جهـان شـوګلـزار

لـه سپېروخاوروښايسـته ښـکلي ښـارونه جوړشـوه

سـره او سـپين مـا چـې پـه نظردمحبـت وليـدل

ښـکلوته هاراوپادشـاهانوته تاجونـه جوړشـوه

مـونږ کـړه لـه خاورونـه راوپورتـه زر پـه خاوروکښـې و

زرو دپـاره ولـې مـونږ څخـه مريونـه جوړشـوه

لـــــه خپلـــــه لاســـــه بتـــــان جـــــوړکړم بنـــــدګي يـــــې کـــــوم

باطـــــل خـــــدايان راتـــــه دوهـــــم لـــــه مضـــــمونه جوړشـــــوه

نـــــه وم خبرچـــــې څـــــه کـــــوم دڅـــــه مقصـــــددپاره

رانـــــه پـــــه لوبوکښـــــې اتـــــوم څخـــــه بمونـــــه جوړشـــــوه

عدالت

فـــــرق دحـــــق اودبـــــاطلولوی حکمـــــت دی

ددمـــــاغ اوزړه همدغـــــه عبـــــادت دی

چـــــې صـــــادق اوخـــــاين بېـــــل کـــــړي يولـــــه بلـــــه

اوس پـــــه کـــــار مونږتـــــه همـــــدومره بصـــــيرت دی

بـــــې لـــــه علمـــــه بـــــې لـــــه عدلـــــه بـــــې لـــــه رحمـــــه

پـــــه چابانـــــدې رواکلـــــه حکومـــــت دی

کـــــه مـــــې څـــــوک پـــــه لښـــــته ووهـــــي ظـــــالم دی

کـــــه قـــــانون مـــــې غوڅـــــوي ســـــرعدالت دی

ديـــــوه شـــــخص نـــــوکري خـــــوغلامي ده

لـــــوی عـــــزت دخپـــــل وطـــــن اوقـــــام خـــــدمت دی

چـــــې خپـــــل ځـــــان ګڼـــــي خـــــادم دخادمـــــانو

پـــــه دې رازښـــــه پوهيـــــدلی نـــــن“ الفـــــت“ دی

ketabton.com - The Digital Library

دوه ماموران

زمونږ په محله کښې يودوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل ماموره کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړې پې پيتې وي دوی شوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

ميوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډۍ صفت پې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار پې په کاله کښې پراتې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پيروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل ماموره کله سابه کله شوروا وي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دې وروړو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا ترېلې نه رسيږي حال پې داوي

هغه څنګه ماموردی ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

ketabton.com - The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي داېې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریوواېي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه ېې کوو مکرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهیږم څه پرې کیږي

سم نشي دریدلی ډېرکږیږي اوټیټیږي

سرټیټ غاړه کږه شي لاس سیني نه نه بېلیږي

اوضاع اوحرکات ېې ټیټ اوپست رامعلومیږي

زمونږ په ماموریتو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومدیران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداماموره جلاکړو

دایوهرځای کښې وستایو د ابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتمیزوکړو دحق جذبه پیداکړو

لایق اونالایق وپېژنووطن رڼا کړو

ترڅوبه پټ وو سترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن وښوځلمیانو

ketabton.com - The Digital Library

دحق جذبه

دحق جذبه ده چې په څوی دپلاربوتان ماتوي

یوه سړي باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده ټینګ دی یوپه سله تقلید

دارازسدونه خاوندان دټینګ ایمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قیدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشیطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کیږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصیت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکیږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنیکه په قدم مه څه حقیقت پسې څه!

هغه دودپریږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه
دحق ورمیږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

که ځنډې کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهیږې؟ چې ګردونوکښې دلارو

ketabton.com - The Digital Library

راځــــــي هســــــې يومبلمــــــــه لـــــه كـــــوم هېـــــواده

چــــې بـــې خپــــل كــــالي څنـــــډلی پــــه څـــــووارو

(٢)

لـــــــــه كـــــــــوم لــــــــوری راروان يوجهــــــــــــانګردو

مــــــخ اوخـــــته بانــــــدې بـــــې پـــــروت دلارې ګــــــردو

مـــــاوې څـــــــه دې وليــــــدل پــــــه دې جهـــــان كښـــــې

ويلــــــې دومــــــره شــــــومه پــــــوه چـــــې جهــــان ګــــردو

(٣)

لــــــــــه دې خاوروشــــــــــــــــوه پيداډېرعالمونـــــــــــــه

چـــــې آبـــــادې كـــــړه لـــــوی كلـــــي لـــــوی ښــــارونه

يوخـــــــــــــــوورځې بـــــــــــــــې دژوندســـــــــــــندرې ووې

بېرتــــه خــــاورې شــــوه اوچـــــت بــــې شــــوه ګردونــــه

(۴)

كلـــــــــی وران و خـــــــــو بـــــــــاقې بـــــــــې لا آثــــــــارو

يومرغــــــه پــــــه ديــــــوا ل ناســــــت دابــــــې ګفتــــــارو

دغــــه زوړديــــــوا ل چـــــې ګــــورئ پــــه يووخــــت كښــــې

جـــــــــــــــوړونكی دكورنوپـــــــــــــــوخ معمــــــــــــــــارو

ketabton.com - The Digital Library

(۵)

لکـــــه بـــــوی چـــــي لـــــه ګلشـــــنه راجداشـــــي

یابخارلـــــــــــه دریابونوپـــــــــــه هواشـــــــــــي

یـــــوه ورځ بـــــه هـــــم زمـــــونږ لـــــه خـــــاورو دوړو

یـــــوګرد پورتـــــه لـــــه صـــــحرانه ددنیـــــا شـــــي

فرداوملت

(۱)

پـــــــــــه زرګونوکلوژونـــــــــــدکړي ملتونـــــــــــه

پـــــه قرنـــــو قرنـــــو ځملـــــي وي ولســـــونه

د افـــــــرادو دعـــــــروج هســـــــي مثـــــال دی

لکـــــه وي چـــــي دریـــــابو نوکښـــــي موجونـــــه

(۲)

پـــــه اســـــلام کښـــــي فردتـــــابع دجمعیـــــت دی

دملـــــــت اجمـــــــاع قـــــــانون دشـــــــریعت دی

پـــــس دخـــــــدای اودرســـــول لـــــه امرونهـــــی

دښـــوبدومعیارفکردملت دی

ketabton.com - The Digital Library

علم او پوهه

(۱)

بصیرت او علم نشته په کتاب کښې
که خه نه وي دمغزو په پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست يې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه تولــه راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زېرنده ددغسې کتوده

سړیتوب

دتوتیانو له وینه دامعلومېږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي
سړی نه دی چې يې کاردسړو نه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهېږي

ketabton.com - The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه یې مه بوله تورکانی دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکربانـدې کارکول دی
خپلو ټولو کوښښو خپلو نقشو نه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لوېږم
څوک مې نهویني په سترګوچې څه کېږم
دښایست قدرمې هېچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسېږم

ketabton.com - The Digital Library

دیمرکراسي

پرستش دیوه تن بت پرستي ده

دمسلک پیروي لویه ازادي ده

په کوم ځای کښې چې یوفکرکړي کارونه

هلته خوشې مهمل لفظ دیموکراسې ده

دروح اطمینان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه

چې څوک نه ویني څه زجربې قانونه

اطمینان دروح اوفکرهلته بویه

چې اصول اوقوانین کوي کارونه

صبر

(۱)

ځینې وایي صبرغم کښې نه ژړل دي

داولادپه مړینه ږیره نه شکول دي

که صحیح معنایې غواړې زما جانه

په سختیوکښې دخپل ځان نه بایلل دي

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه څوک وېرېږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسېږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاڅوک زیات له ضرورته په قارېږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحرووي په خنداکېږي
داقانون مدام جاري دی په دنیاکېږي
چې ضعیف دزورورخواکېږي ورکېږي
لکه ورکه چې سپوږمۍ شوه دلمرخواکېږي

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلېخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لېلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

فکراومينه

مينه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې
فکروي ددماغونوبنګلوکښې
په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه
چې يې اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخوزړه نه صبرېږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خوږشي چې ياري شوه

فکراوکار

(۱)

چې له لرې سړی کاندې سنجشونه
کارته نه رانږدې کېږي کړي فکرونه
له دې فکراوسنجشه پيداکېږي
دماغونوکښې سوداړوکښې غمونه

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زيارکړي
چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي
چې عمل اوفکريوله بله بېل شي
عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلومنګي خپل ډکول
يومنګی دډکېدووخت کښې ويل
تري نه يواوبه څکوخونه پوهېږو
چې څه رازبه وي دتږی اوبه څکل

(۲)

په رښتيا چې څوک منګی غوندې ډکېږي
ورو ترېوله احواله څه خبرېږي
په کندوانوڅوک پړه نه شي اچولی
که په لوره دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وايي سوی پتنګان
چې مونږ پېژنوسېزونکی دخپل ځان
مونږله شمع، شمع اورله تيلی واخيست

تیلی واخیست اورله لاسه دانسان

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالیږي
ستاله باغه دبهارورمه تاویږي
ښایسته جونې ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دي په ګلونو تېرېږي

(۲)

ګوره پرې نږدې داځمکه هسې شاړه
دنیاده ستا دغوايي په ښکرولاړه
نن ملاتیټه کړه خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپیداشو
فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپیداشو
ښایست یې ولیده دعشق پکښې اثرپیداشو
له دغو ټولونه بیاشعراو هنرپیداشو

مات کودړی

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودړی

ketabton.com - The Digital Library

ویلی زه وم روغ منګی ګلال جوړکړی
دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمی کړم
یوې پېغلې په اوړوومه راوړی

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی
مات ګودړی سره هم دعشق داستان دی
ډېرمین په دې ګودردې یوځای شوي
ډېرمنګې دلته مات شوي لږدبیان دی

خوشحالي

ګوروکلي کښې سکوت اوقراري وه
چې کتل مې په کوخوکښې خوشحالي وه
یوناڅاپه راپیداکوم لیوني شو
ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشې دهاتي له پښولاندې
که له پاسه مې راغورځوي دلاندې
تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه

ketabton.com - The Digital Library

داامیــــــدي خــــــوک لــــــه مانــــــه هــــــیڅ نــــــه کانــــــدی

ketabton.com - The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخومره لوی حکمت دی

ژوند دپاره ډېرضروردا حرارت دی

مګرګوره دآسمان سپینې سپوږمۍ کښې

خاوند اینښی دجمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمردژوندګوهرشته

دسپوږمۍ رڼا کښې بل کیف و اثرشته

په جهان کښې دي ضروردواړه څیزه

ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سلیمان دی

مالیدلی په قدرت کښې دانسان دي

په رښتیا که ته څه کاروړځنې واخلې

شپې او ورځې هغه سپين اوتوردپوان دي

(۲)

ځه چې غوښتې سليمان دسبا ښارنه
ته پې مومې دسبا ورځې له کارنه
دبلقيس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی
دا اميدکېږي دشپو ورځوله زيارنه

حقيقت

(۱)

کبان وايې ژوندپيدادی له دريابه
سمندروايي چې دی داورله تابه
لټوي پې دهوامرغان هواکښې
حقيقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وايې دګل رنګ دی دستايلو
نسيم وايې خوشبويي بويه دورلو
فيصله درنګ وبوی شوله مشکله
سرګردانه کړ نسيم شوردبلبلو

(۳)

ځينې وايې غوټۍ خاندي هوسېږي
زره تنګی نه نجات مومي چې غوړېږي

ketabton.com - The Digital Library

ځيني نوروايي له ډېري زړه تنګى نه

زړه يې چوي اوګريوان يې څيرى کېږي

ثواب

دبداى ثواب دوړى مړول دى

دفقيرثواب روژې خداى ته نيول دى

غازي وژني بل سړى ثواب دپاره

دشهيدثواب خپل ځان په بل وژل دى

دشاعرشعار

په سرکښي فکردوطن په زړه کښي مينه ديار

دزوراوظلم لوى دښمن دازادۍ طرفدار

په حق ويلوماتوي بت اوطلسم دډار

شاعر دپاره مناسب دى همدغسې شعار

ketabton.com - The Digital Library

دالفت پیژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کځ کښې زیږېدلی دی.
پلار يې میرسید پاچا اونیکه يې سید فقیر پاچا دی.
په ۱۳۱۴ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱۶ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شورى اتمې دورې ته وکیل وټاکه.
په ۱۳۳۴ کښې د جلال اباد له خوا د لويې جرګې وکیل وټاکل شو.
په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقررشو او د پوهنې دوزارت د عالي شورى په غړیتوب ومنل شو.
همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبیاتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډېر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامینو په لیکلو اوتهیه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زیاتې مقالې يې په دې جریده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه یا د اداری په نامه نشر شوي.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.
۲- بله ډیوه.
۳- لغوي څېړنه.
۴- پښتو سندرې.
۵-عالي افکار.
۶- څه لیکل یا لیک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادۍ پیغام.
۱۱- غوره اشعار.

ketabton.com - The Digital Library

۱۲- لوړخيالونه او ژور فکرونه.
۱۳- منطق.
۱۴- غوره نثرونه.
۱۵- املاء او انشاء.
۱۶- ليکوالی (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زياتوالی راغلی دی.
۱۷- نو سبک او نوی ادب.
۱۸- د زړه وينا.

هغه کتابونه يې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقايسه له نورو ژبوسره).
۲- څه ګورم او څه اورم؟
۳- اجتماعي نظريات.
۴- ښه لمسون.
۵- د ټولنې علم (ترجمه).
۶- د موفقيت لار (ترجمه).

نورو هيوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د يوه هيئت په مشرۍ پېښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.
۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د يوه کلتوري هئيت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.
۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د يوه هيئت په غړيتوب مونشن ته تګ د مستشرقينو په ۲۴ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.
۴- د ۱۳۳۷ د ميزان په ۳ مه تاشکند ته د يوه هيئت په غړيتوب د اسيائي او افريقائي ليکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.
۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.
۶- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د يوه هيئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقينو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.
۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.
په دغو سفرونوکښې يې دا ځايونه ليدلی دی.
مسکو- لېننګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کيف- ولګا ګراد- تفليس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.
په دې سفر ونوکښې يې په رسمي دعوتونوکښې ډېرې وينا وې کړی اوکنفرانسونه يې ورکړيدی.

پای

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

د زړه وينا

دالفت اشعار

www.ulfat.de

ketabton.com - The Digital Library

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English